

12:e söndagen efter Den Heliga Trefaldighets dag

Tom Hardts postilla, första årgången

Evangelium: Mark. 7:31–37.

I Guds, Faderns + och Sonens och Den Helige Andes, namn. Amen.

Under rubriken och predikoämnet "*Tungans Bruk*" har denna söndag skänkt oss evangeliet om hur Jesus genom sitt kraftfulla Ord, sitt mäktiga "*Effata*", botar en dövstum, så att den sjukes öron öppnades, "*och hans tungas band löstes, och han talade redigt och klart*". Så ställs vi inför tungans högsta bruk, inför Ordet från Gud, som ställer den mänskliga tungan i Ordets tjänst, som lär den att lovprisa Gud. Evangeliet förkunnar här det underbara, det nyskapande, det himmelska, som verkas av Jesu mun, och som får sitt återskall i den träffade, botade, frälsta människans tal. Undret ställs här fram som eljest i det Nya Testamentet som det oväntade, det överraskande, det som ger predikan stöd och underlag. Det minnesvärda och sällsamma framhävs genom att evangelisten ger oss Jesu eget arameiska "*Effata*" (det betyder: '*Upplåt dig*'). Maktordets klang bevaras så för kyrkan, som här ställs inför det synliga nedslaget av Ordets kraft, den kraft, som sedan osynligen utför sitt verk från predikstol och altare. Predikoord, avlösningensord, instiftelseord är just så verksamma som Jesu "*Effata*" den gången vid Galileiska sjön. "*Effata*" är också här och nu en verklighet, som lägger synden, döden och djävulen under Jesu fötter, som gör oss till nya människor.

Undret är alltså för det Nya Testamentets människor det annorlunda, aldrig det vardagliga. Det är inte sant, att dessa människor var mer benägna att tro under än nutidens. Undret står nedtecknat, därför att det var sällsamt och förtjänt att nedtecknas. Om dagens måltider, dess vattenhämtning, uppstigande och sänggående hör vi däremot inget, eftersom inget under kunde spåras häri. Denna boskillnad är viktig och väsentlig för att förstå vad vi möter i d. h. Skrift. Ändå finns här något att säga, som ur en annan aspekt luckrar upp gränsen mellan det vardagligt vardagliga och det sällsamt underbara. "*Tungans bruk*" är trots allt inget som först bryter in i tillvaron med det här återberättade, med det underverkade helbrägdagörandet av tungan genom tungan. Dess tal fyller tillvaron och är människans särskilda kännetecken, hennes adelsmärke, varigenom hon skiljer sig

från djuren och bevarar ett stycke av sin paradisiska höghet. Detta "*Tungans bruk*" står under psalmistens ord: "*Jag tackar dig för att jag är danad så övermåttan underbart; Ja, underbara äro dina verk, min själ vet det väl*". (Ps. 139:14) Att tungan kan frambringa sitt tal, att dess ljud bärs genom luften av ljudvägorna, att det mottages av örat i des sinnrikhet, att det avläses av hjärnan som ett annat intellekts budskap, att de mest subtila tankar, känslor och resonemang så kan vandra mellan människor, allt detta är i bokstavlig mening "*övermåttan underbart*". Det är långtifrån, självklart, inte banalt, inte vardagligt. I varje stycke av den mänskliga existensen bryter det gudomliga undret in på det mest storslagna, våldsamma sätt, i ögats seende, i näringsupptagningen, i fortplantningen, i andningen, i allt som sammanfattas med det ordet: "*Ty du har skapat mina njuror, du sammanvävde mig i min moders liv ... Benen i min kropp voro icke förborgade för dig, när jag bereddes, i det fördolda, när jag bildades i jordens djup*". (Ps. 139:13, 15)

Denna gudomliga, underbara härlighet, som kringstrålar "*Tungans bruk*", är enligt d. h. Skrift dock en missbrukad höghet, en förvrängd Guds gåva, ett perverterat gudslån. Liksom de fallna änglarna vänt sin intelligens och kraft från Gud, har tungan genom syndafallet blivit sådan, att vi hos S:t Jakob måste läsa: "*Också tungan är en eld; såsom en värld av orättfärdighet framstår den bland våra lemmar, tungan som befläcker hela kroppen och sätter tillvarons hjul i brand, liksom den själv är antänd av Gehenna ... ett oroligt och ont ting är den, full av dödande gift*". (Jak. 3:6, 8) Också detta ord hör till den rätta predikan om "*Tungans bruk*". Det onda talet, det elaka talet, det självhärliga talet, det gudsföglömmande talet, allt detta och mera därtill, skall denna dag blottas men också förlåtas och förvandlas. Om detta säger vi så:

- I. **Jesus dömer med sin heliga muns Ord vårt onda tal,**
- II. **Jesus förlåter med sin heliga muns Ord vårt onda tal,**
- III. **Jesus förvandlar med sin heliga muns Ord vårt onda tal.**

I. Jesus dömer med sin heliga muns Ord vårt onda tal.

Vårt evangelium i dag förelägges och utlägges, bara därför att vi är fast förvissade om att det gudomliga Ordet, som där hördes, fortfarande talas av den himmelske Herren genom hans tjänare ord, utan avbräck och värdeminskning. Det är ett Ord, som talas av den Helige, och som är heligt, och som dömer de oheliga, ja, "för vart fåfängligt ord som människorna tala skola de göra räkenskap på domens dag". (Matt. 12:36) Själva den makt, som strålar fram kring det underbara "Effata", skall fylla oss med bävan över vår synd inför den Herre, som uppenbarar sig i undret, och vars gåvor vi missbrukat. Ja, vi måste med profeten säga: "Ve mig, jag förgås! Ty jag har orena läppar, och jag bor ibland ett folk, som har orena läppar, och mina ögon hav sett Konungen, HERREN Sebaot." (Jes. 6:5)

II. Jesus förlåter med sin heliga muns Ord vårt onda tal.

Denna dagens synnerligaste budskap är, att Jesus ingriper i den värld, där syndare är kedjade under synden, döden och djävulen, och att detta ingripande sker just genom det talade evangeliet, genom det hörbara Ordet, genom Jesu predikanter, dopförrättares, biktfaderns och mässcelebranterns Ord, som är Jesu muns Ord, allt enligt biktfaderns fråga i biktstolen: "Tror du att min förlåtelse är Guds förlåtelse?"

Dagens synliga underverk pekar på detta under, trons under, evangeliets under, syndaförlåtelsens under, som den punkt, där "Tungans bruk" når sin himmelska höjdpunkt, där syndernas förlåtelse, liv och salighet utgjuter sig över oss, när tron tror Ordet om Kristus.

III. Jesus förvandlar med sin heliga muns Ord vårt onda tal.

Jesus säger: "En god människa bär ur sitt goda förråd fram vad gott är, och en ond människa bär ur sitt onda förråd fram vad ont är". (Matt. 12:35) Där det heliga "Effata" i tron upptagits i människan, viker det onda skvallret, den elaka karakteristiken, den obarmhärtinga bedömningen. Där faller den falska självhävdelsens gensagor, det självupptagna rättfärdigandet, det brutala avfärdandet, det tröstlösa knorrandet. Det ersätts av den förvandlade tungans goda tal, som inte är ett menlöst bråkande, som Satan vill få oss att tro, utan den glada godhetens uppletande av det, som "är gott, till uppbyggelse där sådan behöves, så att det bliver till välsignelse för alla". (Ef. 4:29) Godhet är aldrig tråkig, aldrig enformig, aldrig banal. Den är förankrad i kärleken, som strömmar fram ur undrens Gud.

Amen.